

Madeži su nakupine melanina u koži, pigmenta koji stvaraju melanociti. Prisutni su na svim dijelovima kože, smeđe ili crne boje, okruglog ili ovalnog oblika, pojedinačni ili u grupi. Vremenom se madeži povećavaju i posvjetljuju, a neki rastu, postaju peteljasti te otpadaju. Za vrijeme puberteta, trudnoće ili uzimanja anti-bebi pilula, madeži postanu tamniji i veći. Studije pokazuju da određene vrste madeža predstavljaju veći rizik za pojavu melanoma.

Vrste madeža

Urođeni madeži (kongenitalni) prisutni su kod rođenja, a javljaju se kod 1 od 100 djece. Takvi madeži pokazuju veći rizik za nastanak malignog melanoma od madeža koji nastaju kasnije u životu. To pogotovo vrijedi za vrlo velike urođene madeže.

Atipični (displastični) madeži obično su veći od prosjeka (više od 5mm), asimetrični, neravnih i nepravilnih rubova, neravnomjerne pigmentacije. Oni predstavljaju povećani rizik za nastanak malignog melanoma.

Melanom

Melanom je maligni (zloćudni) [tumor](#) pigmentnih stanica kože. Oko 30% malignog melanoma nastaje

iz
made

ž
a

.
Izlaganje

suncu
ili
umjetnom
izvorima
zra
č
enja
(solarij)
pove
ć
ava
rizik
nastanka
malignog
melanoma

.
Osobe s velikim brojem madeža (100 i više) imaju također veći rizik za nastanak malignog melanoma.

Pojava

melanoma povećava se sa brojem opekotina od sunca. Posebno je bitan broj i težina opekotina u dječjem uzrastu i mladosti. Broj oboljelih od melanoma je u stalnom porastu.

Rano

otkrivanje
melanoma

u

95%

slu

č

ajeva

rezultira

s

95%

pre

ž

ivljenjem

kroz

5

godina

.

Samopregled

Samopregled madeža jedan je od najvažnijih postupaka u ranoj dijagnozi malignog melanoma
ko
ž
e
,
a
obavlja
se
po
ABCDE
pravilu
.

ABCDE - PRAVILO

Promjene u postojećem madežu na koje treba obratiti pozornost:

- A/ asimetrija** – oblika: da li je madež asimetričan u boji i strukturama?
- B/ pravilnost** - rubova: da li je madež pravilan ili su rubovi "nareckani"?
- C/ boja** - postoji li više od dvije boje u madežu?
- D/ promjer** - raste li madež u dijametri (više od promjera pisaće olovke-5mm)?

E/evolucija-promjena: da li postoji svrbež, bol, upala, krvarenje madeža?

Pregled madeža besplatno vam omogućava Poliklinika Leptir što je važno i nužno, pogotovo sada kada smo više i agresivnije izloženi suncu i opasnim sunčanim UV zrakama.

Poliklinika Leptir

Selska 215

Kontrolirajte madeže

Utorak, 14 Srpanj 2009 17:28

Tel 01/301 49 23

info@poliklinika-leptir.hr